

S. 24 i det omtalte Skrift; jeg tror, at den, der har skrevet det, har Ret. Vil man som sagt bringe Befolkningen i et andet Forhold til Lærerne ved en ny Skaldelsesmaade, vil man se, paa hvilkenfømhelst Maade man end er i Stand til at forbedre den, at Statskolen ikke vil være saa ilde set. Den vil da komme til at staa i et bedre Lys ved Siden af Friiskolen, og det kan da maasse være, at man ikke fra en vis Side vil trænge saa stærkt paa for at faae saa meget som muligt til Fordel for Friiskolen. Jeg vil forøvrigt forvare mig imod, at jeg af Princip skal være imod Friiskolen; tværtimod, jeg ønsker den al mulig Fremgang, kun ikke paa Statskolens Bekostning, saa længe som man i det Hele taget behøver Statskolen. (Bernsen: Det bliver man nødt til!). Det erede Medlem modsiges mig, men han kan ikke modsiges mig deri, at man har Erfaringen fra den tidligere Behandling af Skolefagen, for, at man har forlangt, at man skulde have Lov til at borttage Skolepengene fra Statskolen, samtidig med at man tog Børnene bort fra den og henslyttede dem til Friiskolen. Det tør maasse endnu være mig tilladt at støtte, hvad min erede Nabo til Venstre sagde om Tilslaget til Almueskolelærerne, og jeg maa udtale min særlige Glæde over, at det foretog mig — hvis jeg da ikke hørte feil — at den erede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet billigede, hvad min erede Nabo udtalte i den Henseende. Er dette Tilfælde tvivlsomt jeg ikke om, at her vil kunne opnaas en god Enighed, og at vi maa kunne vente allerede i Aar at faae en Forbedring bragt tilveie i vore lavest lønnede Almueskolelæreres Raar. Jeg indrømmer iøvrigt gjerne, at dette er et Princip, som jeg tidligere ikke har holdt af at komme ind paa. Jeg veed, at man her kunde staa op og sige til mig: Du har været imod Tilskud til Bondehøjskolerne, Du har været imod Tilskud til mange andre Ting, det erede Medlem for Bornholms Amts Iste Valgkreds (Kosbø) vil maasse bebrejde mig, at jeg har stemt imod de 10,000 Rd. til fortrinlig Dyrtning af Husmandslobder, og jeg maa svare, at det er sandt. Jeg har overhovedet ikke villet gaa ind paa denne Bei, men jeg er for længe siden bleven overskøjet, jeg har set, at mine Tanker ikke have kunnet vinde Indgang, og jeg har da sagt til mig selv: Godt, saa maa jeg altsaa med dertil. Skal jeg imidlertid overhovedet være med, vil jeg ogsaa være med her, og jeg er saa meget hellere med ved denne Leilighed, som det forekommer mig, at man nok vil kunne formaa

den erede Kultusminister til at være med paa dette Omraade. Skulde dette blive Tilfældet, tør jeg næsten usforbeholdent sige, at den erede Minister maatte forlange Meget, hvis vi skulde synes, at det var for Meget, jeg vil ikke sige blot til at lønne Lærerne med, men overhovedet til at forbedre Folkeoplysningen i Danmark. Dette vil i det Mindste ikke fra min Side og sikkert heller ikke fra mangfoldige Andres møde en saadan Uvillie, som Regjeringen maasse om nogle Dage vil møde med Hensyn til andre Planer, som ligge for. Jeg skal dog ikke her omtale dette videre; jeg vil jo faae tilstrækkelig Leilighed dertil, naar de Lovforslag, hvortil jeg sigter, kommer til at foreligge. Hvis jeg altsaa hørte rigtigt, billigede den erede Kirke- og Undervisningsminister, hvad min erede Nabo udtalte om en Forbedring i Skolelærernes Raar, og da de begge ere enige om — der hørte jeg ikke feil — at hvad der er oplyst i den Bog, som er omdelt til os, forholder sig rigtigt, nemlig at der er mange Skolelærerembeder, som ere lønneede høist slet — vilde jeg gjerne sige, hvis det ikke var for stærkt et Udtryk — vil jeg haabe, at vi ikke skulde vente med en Forandring i denne Retning, indtil den hele Skoleordning kommer til at ligge for, thi Gud veed, naar det kan ske; maasse ikke engang i denne Ministers Tid. Jeg haaber derfor, at man vil være enig om, at det er bedst, at man tager fat strax, thi i dette Tilfælde kan man med Rette anvende Ordspøget, at Roen dør, medens Græsset gror. Jeg tror, at dette er et Omraade, hvor vi skulde at tage fat med det Samme. Jeg slutter altsaa med at udtale, at det skulde glæde mig, hvis det stadsfester sig, at der paa dette Omraade er Enighed imellem min erede Nabo til Venstre og den erede Kultusminister, thi jeg er da vis paa, at vi i Aar kunne komme tilende med dette Forhold i god Enighed.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Det var jo tildeels meget lovende Udsigter, den erede sidste Laler aabnede, men jeg vil dog modtage dem med Forsigtighed. Jeg tror, det er det Kløgeste; thi det turde maasse senere, naar det kom til Gjerning, vise sig, at den almindelige Stemning ikke var slet saa velvillig, som jeg kunde fristes til at tro efter den erede sidste Lalers Ytringer. — Erede Medlemmer have talt om Forholdet mellem Friiskolen og Statskolen, men jeg skal ikke komme ind derpaa, da det ikke i Dieblisset ligger for. — Til den erede næstsidste Laler